

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אפרת הלר

תובעים/נתבעים שכנגד 1. ניסים מלכה ת.ז. XXXXXXXXXX

2. דניאל מלכה ת.ז. XXXXXXXXXX

ע"י ב"כ עוה"ד רוני יאיר ויראת בנדלק
נגד

נתבע/תובע שכנגד אלי סבתי ת.ז. XXXXXXXXXX

ע"י ב"כ עוה"ד יורם ביטון

פסק דין

- 1
2 1. לפני תביעה ותביעה שכנגד שעניינן פרסום לשון הרע, לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה -
3 1965 (להלן: "החוק").
4
5 2. הצדדים למחלוקת הינם מר נסים מלכה, ובנו מר דניאל מלכה שהינם התובעים בתיק
6 10318-04-14 (להלן: "התביעה העיקרית") והנתבע-מר אלי סבתי, אשר הינו התובע בתיק
7 26104-12-14 (להלן: "התביעה שכנגד").
8
9 3. במועדים הרלבנטיים לתביעות שבפניי, היה מר נסים מלכה ראש עיריית קריית שמונה ואילו
10 מר אלי סבתי היה עיתונאי ודובר עיריית טבריה.
11
12 4. ניסים ודניאל מלכה יקראו להלן: "התובעים" או "הנתבעים שכנגד", אלי סבתי יקרא להלן
13 "הנתבע" או "סבתי".
14
15 טענות הצדדים בתביעה העיקרית:
16 טענות התובעים:
17
18 5. התובע מס' 1 טוען בכתב התביעה כי הנתבע פרסם לשון הרע כנגדו, באמצעות פרסומים
19 שהעלה בחשבונו בפייסבוק וכן באמצעים אחרים.
20

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 התובע 1 הינו ראש עיריית קריית שמונה, אשר קודם לתפקיד זה פעל בתפקידים ציבוריים
2 שונים, לרבות, ראש המועצה הדתית, מנהל בית ספר וחבר אופוזיציה.
3
4 7. עת הכריז התובע 1 על התמודדות לראשות העיר, החליט הנתבע באמצע חודש אוגוסט 2012
5 להשמיצו בפרסומים שונים, הן בפייסבוק והן באמצעים אחרים, וזאת במטרה להציגו באור
6 שלילי ולפגוע בפרנסתו.
7
8 8. התובע 2 טוען, כי הנתבע הוציא את דיבתו במקום עבודתו כמאבטח במשמר בתי המשפט.
9 לטענתו, הנתבע הגיע לבית המשפט בקריית שמונה שם החל לצעוק, לקללו בפני חבריו
10 לעבודה ולהציגו באור שלילי, הכול במטרה לפגוע בשמו הטוב ובפרנסתו.
11
12 9. לטענת התובעים, הפרסום המתמשך והשיטתי של הנתבע מהווה לשון הרע כהגדרתה בחוק,
13 אשר פגעה בשמם הטוב של התובעים, המוכרים בקרית שמונה וסביבתה משך שנים רבות
14 בזכות העשייה הציבורית הרבה.
15
16 10. התובעים טוענים כי אחריות הנתבע נובעת מכך שאין אמת בפרסומים האמורים, והנתבע לא
17 נקט לפני הפרסומים אמצעים סבירים על מנת להיווכח באם עסקינן בפרסומי אמת אם לאו.
18
19 11. התובעים עותרים לקבל את התביעה ולחייב את הנתבע בתשלום פיצוי בסך של 200,000 ₪
20 לתובע מס' 1 וסך של 100,000 ₪ לתובע מס' 2, וזאת ללא הוכחת נזק.
21
22 **טענות הנתבע:**
23
24 12. הנתבע אינו מכחיש את הפרסומים שבוצעו כנגד התובע 1, אולם לטענתו אין בהם משום
25 הוצאת לשון הרע.
26
27 13. הנתבע טוען להגנות הקבועות בסעיפים 13,14,15 ו-19 לחוק.
28
29 14. בהתייחס לפרסום אותו ייחס לו התובע 2, טען הנתבע, כי התובע 2 לא עמד בנטל להוכחת
30 פרסום זה. לטענתו, מדובר בדברים שנאמרו בעלמא ללא תיעוד כאשר התובע 2 נמנע מלהביא
31 ראיות התומכות בטענותיו לעניין פרסום זה.
32

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

15. הנתבע עתר לדחיית התביעה אך טען כי ככל וזו תתקבל הרי הפיצוי אמור להיות זניח, בשים לב לעובדה שהפרסומים הינם בבחינת דברי ביקורת לגיטימית בתקופת מערכת בחירות, כאשר בתביעתם פעלו התובעים להשתיקו והם אינם זכאים לפיצויים.

טענות הצדדים בתביעה שכנגד:

טענות התובע שכנגד:

16. בתביעתו טוען התובע שכנגד כי הנתבעים שכנגד הפעילו בפייסבוק אנשים אותם כינה בכתב התביעה שכנגד- "פעילי טרור" אשר תקפו כל מי שהביע תמיכה במועמד אחר מלבד הנתבע שכנגד 1, תקיפות שהתבטאו בקללות, הכפשות, דברי שקר והצגת מצגי שווא.

17. לטענת התובע שכנגד, בין יתר הפעילים אותם הפעילו הנתבעים שכנגד היו יניב אזולאי (להלן: "אזולאי"), שי נעים (להלן: "נעים") ואליהו אביב (להלן: "אביב") כאשר לטענת התובע שכנגד, אזולאי ונעים תקפו את התובע שכנגד אך אביב נמנע מלעשות כן.

18. על פי הנחיית הנתבע שכנגד 1, פרסמו אזולאי ונעים בפני קהל רחב ביותר בפייסבוק מספר פוסטים שיש בהם לפגוע בו, בשמו הטוב ובפרנסתו.

19. לטענת התובע שכנגד, הפעלת הפעילים הנ"ל נעשתה בכוונת זדון לצורך כתיבת דברי הדיבה תוך שהנתבעים שכנגד מדריכים ומפעילים את הפעילים הללו מידי יום ביומו ואלו הינם עושי דברו של הנתבע שכנגד מס' 1.

20. התובע שכנגד טוען כי הנתבעים שכנגד הוציאו דיבתו אשר בוודאות קרובה פגעה בשמו, במעמדו, במקצועו ובעבודתו כדובר עיריית טבריה, כאשר לשיטתו של התובע שכנגד המדובר בפרסומים שאינם אמת.

21. באשר לנתבע שכנגד 2 טען התובע שכנגד, כי הלה הפעיל את הפעילים הנ"ל ממקום עבודתו כמאבטח במשמר בתי המשפט ובכך פעל בניגוד להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, האוסרות על פעילות פוליטית של עובד ציבור.

22. התובע שכנגד ביקש בתביעה שכנגד לחייב את הנתבעים שכנגד בפיצוי בסך של 280,000 ₪, ללא הוכחת נזק.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

טענות הנתבעים שכנגד:

- 1
2
3 23. הנתבעים שכנגד טענו כי תביעה זו הינה תביעת סרק שמטרתה להוות משקל נגד לתביעתם.
4
5 24. לטענתם, התובע שכנגד בחר לעשות שימוש במונח "פעילי טרור" בניסיון להשחיר את פניהם.
6
7 25. לטענת הנתבעים שכנגד, במסגרת תקופת הבחירות הם פעלו בדרך הגונה, ישרה ומכובדת,
8 הן מול המתמודדים האחרים והן בהתנהלות אל מול התושבים.
9
10 26. הנתבעים שכנגד טוענים שפרט לעובדה כי אזולאי היה פעיל במערכת הבחירות של הנתבע
11 שכנגד 1, אין להם קשר לפרסומים, נשוא התביעה שכנגד, אותם פרסמו אזולאי ונעים.
12
13 27. בנוסף הם טוענים שטענת התובע שכנגד לפיה הנתבע שכנגד 2 ביצע לכאורה פעילות אסורה
14 בהיותו עובד מדינה כמאבטח במשמר בתי המשפט, נטענה בעלמא וללא ביסוס והכל
15 במטרה אחת והיא להכפיש את שמו של הנתבע שכנגד 2.
16

הראיות:

- 17
18
19 28. במסגרת שמיעת הראיות התנהלו בפניי 3 ישיבות הוכחות בתאריכים 6.12.17, 27.2.18 ו-
20 12.4.18.
21
22 29. בישיבות ההוכחות שהתקיימו, העידו בפניי התובע מס' 1 -ראש עיריית קריית שמונה, מר
23 ניסים מלכה, התובע 2 מר דניאל מלכה (להלן: "דניאל"). כמו כן העידו מטעם התובעים מר
24 איתן עובד (להלן: "עובד"), מר מרדכי נחמיאס (להלן: "נחמיאס"), מר אשכול שוקרון
25 (להלן: "שוקרון") ומר בני אליהו (להלן: "אליהו").
26
27 30. מטעם הנתבע והתובע שכנגד העיד הוא בעצמו ובנוסף, העידו מטעמו רו"ח מר עונוי ריאן
28 (להלן: "רו"ח ריאן"), רו"ח גב' מרים מלכיר (להלן: "רו"ח מלכיר"), מר שלום פרץ (להלן:
29 "פרץ"), גב' הדס קורן (להלן: "קורן"), מר חגי סבתי (להלן: "חגי"), מר עופר אדר (להלן:
30 "אדר"), מר אליהו אביב (להלן: "אביב") ומר יניב אזולאי (להלן: "אזולאי").
31
32
33

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

דיון והכרעה:

31. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות על נספחיהם, שמעתי את הצדדים בדיונים אשר התקיימו בפניי, עיינתי במוצגים שהוגשו לתיק ונדרשתי לסיכומי הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דין התביעה העיקרית להתקבל בחלקה ודין התביעה שכנגד להידחות ואפרט.

לשון הרע – כללי:

32. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע התשכ"ה – 1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע" או "החוק"), קובע כי "לשון הרע" הוא פרסום אשר עלול:

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחדים לו;

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;

המבחן לפרשנות הפרסום לצורך בחינת השאלה האם הוא מהווה לשון הרע, הוא מבחן אובייקטיבי, דהיינו, "מהי לדעת השופט היושב בדיון, המשמעות, שקורא סביר היה מיחס למילים" (ע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מג (2) 33).

בהקשר זה נקבע בפסיקה כי הפרסום יפורש על פי המשמעות המקובלת בציבור כולו ועל פי הבנתו של "האדם ברחוב", או "האדם הרגיל", ש"איננו המשכיל ביותר או האיש הירוד ביותר מבחינת התפתחותו" (א' שנהר דיני לשון הרע 110 (1997). זאת ועוד, משמטרת החוק היא למנוע פגיעה, אין חשיבות לדרך שבה הובן הפרסום על ידי הנפגע, וגם לא לדרך שבה הובן הפרסום בפועל על ידי מי שנחשפו לפרסום (שנהר הנ"ל, בעמ' 111).

33. בית המשפט הן בתביעת לשון הרע בוחן מספר שאלות ומתווה ההכרעה כפי שנקבע בע"א 8345/04 עו"ד בן נתן נ' מוחמד בכרי (פורסם בנבו):

"בבואנו לדון בתביעת לשון הרע, עלינו לבחון את הדברים על פי תרשים הזרימה הבא, תחילה, יש לבחון אם הביטוי מהווה לשון הרע על פי סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע ... לאחר מכן יש לבחון אם

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

1 המדובר בפרסום מותר אשר נהנה מחסינות (סעיף 13 לחוק) או אם
2 עומדת למפרסם הגנת אמת דיברתי או הגנת תום הלב (סעיפים 14-
3 15 לחוק).

4
5 34. מכאן, בבוא בית המשפט לבחון טענותיו של אדם לפגיעה בשמו הטוב, יש לבצע
6 בדיקה בת ארבעה שלבים:

7
8 השלב הראשון - בית המשפט בודק האם הביטוי לפי משמעותו האובייקטיבית, מהווה "לשון
9 הרע" על פי סעיף 1 לחוק.

10
11 השלב השני - יש לבחון אם הביטוי מהווה לשון הרע, והאם אופן אמירתו מהווה "פרסום",
12 לפי המבחנים הקבועים בהוראות סעיף 2 לחוק.

13
14 השלב השלישי - הינו בדיקת קיומה של אחת ההגנות הקבועות בחוק מפני אחריות בגין
15 פרסום לשון הרע, כגון: פרסום מותר (סעיף 13 לחוק), הגנה מאחריות פלילית או אזרחית
16 (סעיפים 14-18 לחוק). גם שלב זה עשוי לכלול רכיב המתייחס לפרשנות הביטוי ולסיווגו.

17
18 השלב הרביעי - יש לבחון את הסעדים והפיצויים המגיעים לתובע, ובין היתר בחינת
19 האפשרות להקלה בפסיקת הפיצויים, בהתאם להוראות סעיף 19 לחוק.

האם פרסום באינטרנט מהווה לשון הרע

20
21
22 35. שתי התביעות דגן עוסקות ברובן בפרסום שעל פי הנטען בוצע ברשת החברתית.

23 36. בפסיקת בית המשפט העליון נצפית מגמה, ולפיה בתי המשפט אימצו את תחולת חוק לשון
24 הרע גם על פרסום באינטרנט, דבר שעוגן בשני פסקי דין של בית המשפט העליון (רע"א 444/07
25 ו- ע"א 1622/09).

26 37. פסק הדין המרכזי שעסק בפרסום באינטרנט ודיני לשון הרע הוא רע"א 4447/07 **רמי מור נ'**
27 **ברק אי.טי.סי (1995) החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ** (פורסם בנבו) (להלן: "**עניין**
28 **מור**). פסק הדין דן באופן ספציפי בשאלה, אם ניתן לחייב ספק אינטרנט בגילוי כתובת IP של
29 מחשב שממנו נשלחו תגובות "טוקבקים". במסגרת זו, נדונה גם השאלה האם קיימת לנפגע
30 עילת תביעה של לשון הרע נגד משתמש אינטרנט בגין פרסומים שפרסם באינטרנט, ומכאן
31 הקשר לענייננו. כבוד המשנה לנשיא ריבלין (כתוארו אז) נדרש לאופן שבו יש לפרש וליישם
32 את דיני לשון הרע במרחב הווירטואלי והתווה את אבני הבוחן שיש בהם כדי לשקף את

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

1 ההכרה בייחודיות המדיום, מצד אחד, ושמירה על הערכים המוגנים בדיני איסור לשון הרע,
2 מצד שני, באומרו את הדברים הבאים:

3 "שאלה היא האם ראוי להחיל את דיני לשון הרע הקיימים על
4 פרסומים משמיצים באינטרנט [...]. לטעמי, נדרשת הסדרה של
5 הנושא, אך בהיעדר עדכון ראוי של דיני לשון הרע הקיימים מוטב
6 להחילם 'בשינויים המתחייבים' מאשר להניח קיומה של לאקונה.
7 השינויים המתחייבים כוללים היבטים שונים של הפרסום
8 באינטרנט, ובהם: המשקל המועט שניתן לעיתים קרובות
9 להתבטאויות במסגרת תגוביות בכלל, ובמסגרת תגוביות אנונימיות
10 בפרט; ריבוי התגוביות באופן שלעיתים קרובות הפרסום המשמיץ
11 'נבלע בהמון'; והניגשות של הנתבע-עצמו, ושל שוחרי טובתו,
12 לאותם אתרים שבהם נעשה הפרסום הכולל לשון הרע, והיכולת
13 לפרסם הכחשות ותגובות מתאימות ('התרופה לדיבור הפוגע- היא
14 דיבור נוסף'-- עניין בן גביר, פס' 17 לפסק-דיני). כל אלה עשויים
15 לעיתים תכופות לייתר את הצורך האמיתי בקיומה של תביעת לשון
16 הרע, ואף להפוך את טענות הנפגע ל'זוטי דברים'".

17
18 38. בית המשפט העליון חזר על קביעתו זו בהזדמנות נוספת שהונחה לפתחו
19 במסגרת ע"א 1622/09 גוגל ישראל בע"מ נ' חב' ברוקרטוב (פורסם בנבו), שם
20 נאמר כי "אין כל מניעה עקרונית כי פרסומים באינטרנט המוציאים דיבתו של
21 אדם יקימו אחריות בגין לשון הרע".

22
23 39. באשר לפרסום ברשת פייסבוק נקבע בתמ"ש 21757-10-11 פלונית נ' אלמוני
24 (פורסם בנבו) בין היתר, כלהלן:

25 "מאפייניה של הרשת החברתית מאפשרים לאדם לשבת בביתו,
26 להעלות עמדותיו והגיגיו על הכתב ובלחיצת מקש, שבריר שניה,
27 להופכם לנחלת הכלל..

28

29 אם בתקופה קדומה היו בני האדם מעבירים מסר בכיכר העיר, או
30 באמצעות משלוח דברי דואר בתפוצה רחבה, הרי שבעידן
31 הוירטואלי מועבר המסר למס' בלתי נתפס של בני אדם במאמץ
32 מינימלי..

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

.....

נגישות הרשת החברתית, אפשרויות השיתוף המתוחכמות, העדרן של מגבלות כניסה לחלק מן הפרופילים של המשתמשים, האפשרות לראות את כל המוצג בפרופיל של המשתמש שלא הגביל את הכניסה ל"דף" שלו, מהוות יסוד להגדרת הפרסום באמצעות הרשת החברתית כפרסום עפ"י לשון חוק איסור לשון הרע."

ומן הכלל אל הפרט;

בחינת הפרסומים

40. בהחלטת המותב הקודם מיום 13.04.15, נקבע כי מאחר ולמעט הפרסום הרביעי לא קיימת מחלוקת שהנתבע פרסם את הפרסומים האמורים בתביעה העיקרית, כי אז הורה בית המשפט על היפוך נטל ההוכחה בתביעה העיקרית.

41. כאמור, בתביעה העיקרית התובעים טוענים כי סבתי פרסם כנגדם שמונה פרסומים המהווים לשון הרע.

42. סבתי מצדו לא חלק על ביצוע פרסומים אלו, אך טען, כי אין בהם משום לשון הרע כנגד התובעים, מה גם שעומדות לו ההגנות הקבועות בחוק בגין אותם פרסומים. משהתייתר הצורך לדון בשאלה האם הנתבע פרסם את הפרסומים נשוא התביעה, אפנה לבחון האם יש בפרסומים הנ"ל משום הוצאת לשון הרע כנגד התובעים ובהמשך וככל שיהא בכך צורך אבחן האם עומדות לנתבע ההגנות הקבועות בחוק להן הוא טוען.

הפרסום הראשון:

43. ביום 19.07.13 פרסם הנתבע בחשבוננו בפייסבוק את ההודעה הבאה:

"בזמן שכולם בקריית שמונה מדברים... חגי סבתי עושה ולא מתוך אינטרס. ניסים מלכה, צא ולמד איך מייצרים מקומות תעסוקה לדור העתיד. לא באמירות סרק ולא בסיסמאות, אלא במעשים. נכשלת והגיע הזמן שתניח את המפתחות ותלך הביתה. חבל לך

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 סתם להתבזות. מיטב בני העיר קריית שמונה עובדים מחוצה לה
2 והרבה בזכותך. אתה מעדיף להעסיק גנב ולקרב אותו אליך
3 במוצהר."
4 (להלן: "הפרסום הראשון")
5
6 44. לטענת התובעים, בפרסום הראשון ביקש סבתי להגדיר את ראש העיר ככישלון המספק
7 עבודה לגנבים ומקרבים אליו. סבתי מצדו לא הכחיש פרסום זה, אולם טען להגנת "אמת
8 דיברתי" וזאת הואיל ולטענת סבתי, התובע העסיק פעיל פוליטי שנתפס בגניבת מזומנים
9 ממעבידו.
10
11 45. בגדרי התביעה העיקרית, אציין כי התובע, איש ציבור המשמש כראש עיר, חשוף מעצם
12 עיסוקו לביקורת ציבורית. ביקורת ציבורית פוליטית היא תנאי בלעדיו אין לקיום משטר
13 דמוקרטי, שכן זכותו של הציבור לגבש דעה על אנשים המשפיעים על חייו
14 (ראה א.שנהר, דיני לשון הרע תשנ"ז), 234-235, ת"א 67115-07 דבורה נ' ציזר (פורסם
15 בנבו, 18.10.2009).
16 יחד עם זאת, אין הדבר אומר כי שמו של איש הציבור הוא הפקר, ובבחינת הדברים יש ליתן
17 משקל ראוי לזכותו של איש הציבור לשם טוב.
18 בעניינינו - פרסום בדבר כישלוננו של התובע ביצירת מקומות תעסוקה, עיסוקו בסיסמאות על
19 פני מעשים וקריאה "להניח את המפתחות" אינו מהווה לשון הרע, אלא הינו בגדר ביקורת
20 לגיטימית וזאת הגם שהשפה והסגנון בה נכתבה ביקורת זו אינם מהמשובחים.
21
22 46. יחד עם זאת, האמור בפרסום ולפיו התובע, "מעדיף להעסיק גנב ולקרב אותו" על פי
23 "המבחן האובייקטיבי", יש בו לטעמי משום "חציית קו אדום" והוא מציג את התובע באור
24 שלילי ועלול לגרום לקוראי הפרסום, להאמין כי ראש העיר מקרב ומעסיק ביודעין גנב.
25 הפרסום יוצר קשר בין ראש העיר לשחיתות ו/או לאנשים הנגועים בשחיתות ומאיר את
26 התובע באור שלילי כמי שמנצל את מעמדו הציבורי ומעסיק אדם שעבר על החוק.
27
28 47. פרסום זה מהווה לשון הרע על פי החוק, שכן יש בו כדי להשפיל את ראש העיר בעיני
29 הבריות ולציירו באור שלילי, כמי שמנצל את כח משרתו לרעה ומעסיק ביודעין ברשות
30 ציבורית, אדם מפוקפק - עבריין אשר עבר על החוק.
31

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 מכאן, עולה כי הפרסום הראשון עונה להגדרת סעיף 1 (2) לחוק, ומהווה לשון הרע, שכן יש
2 בו כדי לבזות את התובע בשל ההתנהגות שיוחסה לו על פי הפרסום.
3
- 4 לטענת סבתי, פרסום זה הינו אמת ולטענתו הוא הריס את הנטל להוכיח כי התובע העסיק
5 אדם בשם מאיר מרציאנו, אשר לטענת סבתי, הודה במכתב מיום 30.01.07 (נספח ד' לכתב
6 ההגנה) בגניבת סך של 14,000 ₪ והתחייב להחזירם, אך לא עשה כן.
7
- 8 בטרם בחינת הגנת "אמת בפרסום" אדגיש כי אין בידי לקבל את הגנת תום הלב הקבועה
9 בחוק, הגנה לה טען סבתי וזאת באופן כללי.
10
- 11 **הגנת אמת בפרסום - סעיף 14 לחוק**
- 12
- 13 51. הגנת אמת בפרסום לה טוען סבתי קבועה בסעיף 14 לחוק, הקובע כדלקמן:
14 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה
15 שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא
16 תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו
17 פגיעה של ממש."
18
- 19 52. ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק כוללת שני יסודות, היסוד הראשון נוגע למידת
20 האמיתות של הפרסום ואילו היסוד השני נוגע למידת העניין לציבור שבאותו
21 הפרסום.
22
- 23 53. היסוד הראשון הינו יסוד עובדתי בעיקרו והוא נוגע להשוואה בין המציאות
24 העובדתית לבין הפרסום. היסוד השני בוחן האם ישנם יתרונות לציבור,
25 המצדיקים את הפרסום למרות לשון הרע שבו (ראה: א. שנהר, דיני לשון הרע
26 1997, עמ' 215). קיומו של אינטרס ציבורי בפרסום הוא עניין נורמטיבי בעל
27 מימד אובייקטיבי, וההכרעה ביחס לקיומו של עניין ציבורי נבחנת על רקע
28 נסיבות המקרה (ראה: ע"א 439/88 רשם מאגרי מידע נ' ונטורה, פ"ד מח (3)
29 808) (להלן: "פרשת ונטורה").
30
- 31 54. יסודות אלה הינם יסודות מצטברים ובהתקיים אחד ללא השני, לא תקום
32 ההגנה הקבועה בסעיף.
33

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 55. על מנת לקבוע האם בפרסום יש אמת, יש לקבוע גרסתו של מי מהצדדים ביחס
2 לעובדות האירוע - הינה אמת. ככלל, נטל ההוכחה מוטל על מי שמעלה את טענת
3 "אמת דיברתי", כאשר מידת ההוכחה הנדרשת לצורך הוכחת טענת אמת
4 הפרסום, עומדת ביחס מתאים לרצינותו וחריפותו של תוכן הפרסום (ראה: ע"א
5 670/79 הוצאת עיתון הארץ נ' מזרחי, פ"ד מא (2) 169 (1987); ראו גם ת"א (עפ"י)
6 2692/06 סיגמא – מדע ידע וחשיבה בע"מ נ' מכון אס יו אס (ניתן ביום 18.8.10)
7
- 8 56. בענייננו, ניתן לומר כי על פניו יש לפרסום אינטרס ציבורי, שעה שעסקינן באיש
9 ציבור הנותן יד להעסקת "גנב" במשרה ברשות המוניציפלית.
10
- 11 57. על מנת לקבוע, האם על הפרסום הראשון חלה הגנת "אמת דיברתי" יש לבחון
12 האם יש בחומר הראיות שהציג הנתבע כדי לאושש את היסוד הראשון הנדרש
13 להקמת ההגנה של סעיף 14 לחוק- היסוד העובדתי ולפיו התובע "מעדיף
14 להעסיק גנב ולקרוב אותו"
15
- 16 58. מבחינת הראיות שהונחו בפניי ושמיעת העדויות הנוגעות לפרסום זה, לא הורם
17 הנטל המוטל על סבתי להוכחת טענת "אמת דיברתי".
18
- 19 59. טענת סבתי בסיכומיו לפיה עסקינן ב- "מישהו שגונב כסף מקופה שלא שלו
20 ומודה במכתבו שהוא יחזיר אותו הוא גנב נקודה", אין בה די לקביעה כי ראש
21 העיר אכן העסיק גנב כנטען בפרסום.
22
- 23 60. אמנם התובע אישר בחקירתו הנגדית כי מר מרציאנו הנ"ל מועסק כמנהל היכל
24 התרבות בקריית שמונה, אולם לא הוכחה טענת סבתי לפיה העסקת מרציאנו
25 על ידי התובע נעשתה על אף שהלה ביצע גניבה ולמעשה כלל לא הוכח ביצוע
26 גניבה על ידי מרציאנו.
27
- 28 61. סבתי תמך יתדותיו להוכחת טענת הגניבה באמצעות המסמך שצורף כנספח ד'
29 לכתב ההגנה ולתצהירו, בו אישר מרציאנו, לכאורה, משיכת כספים בסך 14,000
30 ש"ח מקופת מקום עבודתו והתחייב להחזיר כספים אלו.
31
- 32 62. לטענת סבתי בסעיף 34.1 לסיכומיו, הוא עמד בנטל ההוכחה המוטל עליו שעה
33 שצירף את המסמך הנ"ל.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1
2 63. דא עקא, המסמך הנ"ל עליו התבססה הגנתו של סבתי, לא הוגש באמצעות
3 עורכו, אשר גם לא נדרש להתייצב בבית המשפט ולהיחקר על תוכן המסמך.
4 הגשת המסמך הנ"ל בדרך בה הוגש, אינה מהווה ראיה לאמיתות תוכנו ואין
5 בידי לבסס ממצאים על פיו.
6
7 64. אי זימונו של מרציאנו לעדות על ידי סבתי, מעורר תמיהה וזאת בעיקר על רקע
8 הבקשות שהוגשו על ידי סבתי במסגרת ההליך ובמסגרתן התבקש זימונם של
9 עדים רבים, בקשות אשר מהן נעדר דווקא שמו של מרציאנו.
10
11 הלכה מושרשת היא כי אי הבאתו של עד רלבנטי יוצרת הנחה כי אילו הושמע העד היה בכך
12 כדי לתמוך בגרסת היריב וכי הסיבה לאי הבאתו הינה החשש של בעל הדין מעדותו
13 ומחשיפתו לחקירה שכנגד.
14 משכך, הכלל הוא כי צד אשר נמנע מלהעיד עדים מטעמו, נזקף הדבר לחובתו שכן אי-
15 הבאתו של עד רלוואנטי מעוררת, מדרך הטבע, את החשד, כי יש דברים בגו וכי בעל הדין,
16 שנמנע מהבאתו, חושש מעדותו ומחשיפתו לחקירה שכנגד.
17
18 65. לא הוכח בפניי כי כנגד מרציאנו הנ"ל הוגשה תלונה כלשהי בדבר ביצוע הגניבה הנטענת לא
19 כל שכן החלטה שיפוטית המטילה על מרציאנו אחריות בגין ביצוע מעשה הגניבה.
20
21 66. משנשאל סבתי באם בידו הוכחה בדבר הגשת תלונה של המעביד נגד מרציאנו על הגניבה
22 הנטענת השיב "המעביד לא הגיש תלונה ואין לי הוכחה לזה" (עמ' 35 לפרוטוקול ש' 15).
23
24 67. לפיכך אני קובעת כי סבתי לא הצליח להוכיח את נכונות הפרסום ועל כן לא עומדת לו הגנת
25 "אמת בפרסום".
26
27 68. בהתייחס להגנת תום הלב- הבעת דעה על התנהגות בשירות הציבורי או בעניין ציבורי,
28 הקבועה בסעיף 15 (4) לחוק אשר לטענת סבתי עומדת לו, נפסק, כי הגנת ס"ק 15(4) לחוק,
29 עשויה לחול, גם כאשר הדעה הכלולה בפרסום אינה נכונה, ובלבד שהכתוב מפריד כנדרש,
30 בין המסקנות ובין העובדות, וכאשר הדעה מבוססת באופן סביר על העובדות [ר' ד"נ 9/77
31 חברת החשמל לישראל בע"מ ואח' נ' הוצאת עתון "הארץ" בע"מ ואח', פ"ד לב(3), 337, וכן
32 דנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ ואח' נ' יוסף קראוס ואח', פ"ד נב(3)(1)].
33

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 לעניין סיווג תוכן פרסום כהבעת דעה, או דיווח על עובדה, נאמר: "בעוד שפרסום עובדות
2 אמור לשקף את המציאות האובייקטיבית כפי שהיא, אמירות בעלות יסוד סובייקטיבי,
3 המתארות עמדה אישית בנוגע למצב דברים מסוים, יחשבו להבעת דעה (עניין בן גביר, בפס'
4 12 לפסק דינה של השופטת ארבל; ע"א 9406/96 קאקיש נ' ביארס, פ"ד נג(3) 352, 358
5 (1999); שנהר, בעמ' 309; ד"נ חברת החשמל, בעמ' 322).
- 6
- 7 פרסום ייחשב כהבעת דעה אם האדם הסביר יבין את האמור בו כהבעת דעתו של המפרסם
8 (ע"א חברת החשמל, בעמ' 291).
- 9
- 10 69. עיון בפרסום הראשון, מלמד כי הוא לא נוסח כהבעת דעה של סבתי, אלא בקביעת עובדה
11 נחרצת, לפיה התובע מעדיף להעסיק גנב ולקרבו אליו ועל כן בחינת טקסט זה נעשית על בסיס
12 הגנת "אמת דיברתי" וכפי שקבעתי לעיל, הגנה זו אינה עומדת לסבתי בהתייחס לפרסום זה.
13
- 14 70. עוד אעיר בעניין זה, זה כי לא מצאתי לנכון לקבל את טענת סבתי בסיכומיו ולפיה קמה לו
15 הגנת תום הלב לנוכח העובדה כי התביעה העיקרית הינה "תביעת השתקה" כנגדו בהעדר
16 ביסוס ראייתי ולנוכח סכומה המופרז. לנוכח הפרסומים נשוא התביעה העיקרית והעדויות
17 שנשמעו לפניי, אין המדובר ב"תביעת השתקה", אשר לא היה לה מקום מעיקרא אלא
18 המדובר בתביעה אשר בירורה נדרש לגופו.

הפרסומים השני והשלישי:

- 20
- 21
- 22 71. ביום 27.09.13 פרסם סבתי הודעה בחשבוננו, כלהלן:

23

24 "מישהו יכול להסביר לי, למה לעזאזל ולכל הרוחות, ניסים מלכה
25 לא החזיר עד היום למועצה הדתית 187,323 אותם נדרש להחזיר
26 כבר לפני מספר שנים על ידי משרד ראש הממשלה??? למה
27 המועצה הדתית ממשיכה לשים קצוץ על דרישת רו"ח של משרד
28 ראש הממשלה עוונני רחאן ולא דורשת שהכסף יוחזר לאלתר???
29 יש להגיש ביום ראשון תלונה במשטרת ישראל על התנהלות
30 פסולה בכספי ציבור!"
31 (להלן: "הפרסום השני")
32

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 התובע טוען כי פרסום זה הינו פרסום שקרי, שכן לטענתו, סבתי ידע שהסכומים האמורים
2 שולמו שנים קודם לכן. לטענתו, פרסום זה נעשה על מנת להציג חריגות והתנהלות לא חוקית,
3 לכאורה של התובע.
4
- 5 התובעים הוסיפו וטענו כי בהמשך לפרסום השני, פרסם סבתי בחשבונו הודעה נוספת
6 בתאריך 29.09.13 הקשורה לחוב הנטען, כדלקמן:
7 **"שבוע טוב ומבורך חברים. עו"ד יורם ביטון שיגר הלילה מכתב**
8 **בהול ליו"ר המועצה הדתית בקרית שמונה הרב יצחק קקון ולשר**
9 **לשירותי דת ח"כ נפתלי בנט, בו הוא דורש מהם לגבות לאלתר את**
10 **החוב של חברת "שורשים" אותה ייסד ובראשה עמד ראש**
11 **העירייה ניסים מלכה. מדובר בחוב של 187,323 ₪ כבר מפברואר**
12 **2007. עד היום לא היה מי שטרח לגבות את כספי הציבור הללו.**
13 **עכשיו מסתמן...לא עוד!!".**
14 **(להלן: "הפרסום השלישי")**
15
- 16 התובעים טוענים כי פרסומי החוזרים של סבתי לעניין החוב הנטען נועדו להותיר נושא זה
17 על סדר היום הציבורי, על מנת לתת לקהל הגולשים הנחשפים להודעותיו של סבתי, לחשוב
18 ולהאמין כי ראש העיר חב חובות ואינו משלם.
19
- 20 בתגובה טען סבתי כי מדובר בפרסומי אמת ובעלי עניין ציבורי רב. לטענתו, מדובר בחוב כספי
21 של ראש העיר למועצה הדתית קריית שמונה וזאת בהתאם לדו"ח של משרד ראש הממשלה,
22 בו נקבע כי התובע-ראש העיר, פעל במרמה ותוך ניגוד עניינים חמור להוצאת חברה קדישא
23 מהמועצה הדתית אל תוך חברה פרטית שהקים.
24
- 25 לטענת סבתי, סכום החוב הנטען, נקבע בדו"ח הבדיקה שנערך ואשר קבע כי חברה קדישא
26 תוחזר למועצה הדתית וכן יוחזר החוב הנ"ל. כאשר טענת ראש העיר שהכספים הוחזרו הינה
27 טענה שקרית.
28
- 29 לטעמי, הגם ששני הפרסומים עוסקים באותו הנושא, הרי שיש לחלק ולהפריד ביניהם, שכן
30 עיון בפרסום השלישי אשר פורסם יומיים לאחר הפרסום השני, אינו מגלה עילת תביעה בגין
31 לשון הרע.
32

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בפרסום השלישי מופיעים פרטים אינפורמטיביים בדבר משלוח מכתב מאת עו"ד ביטון ליו"ר
2 המועצה הדתית בגין חוב של חברת שורשים אותה ייסד התובע, חוב אשר על פי האמור
3 בפרסום טרם נגבה.
4
- 5 78. איני סבורה כי העובדה, שבפרסום השלישי צוין שמו של התובע כמי שייסד את חברת שורשים
6 ועמד בראשה, יש בה כדי להוות לשון הרע כנגד התובע.
7
- 8 הפרסום עוסק בחוב של חברת שורשים ואינו מכוון על פניו כנגד התובע. עצם האזכור
9 בפרסום, כי התובע ייסד את חברת שורשים ועמד בראשה, פרסום אשר אין חולק כי הינו
10 נכון, אינו מהווה לשון הרע כנגד התובע. איני מוצאת בפרסום השלישי פרסום שיש בו משום
11 "לשון הרע", כלפי התובע.
12
- 13 80. שונים הדברים ככל שעסקינן בפרסום השני, בו טען סבתי במפגיע כי התובע לא החזיר כספים
14 אותם נדרש להחזיר על ידי משרד ראש הממשלה ואף פנה בקריאה להגשת תלונה למשטרת
15 ישראל בגין התנהלות פסולה בכספי ציבור- התנהלות לה אחראי התובע.
16
- 17 81. הפרסום השני, מהווה לשון הרע, שכן הוא מייחס לתובע באופן אישי, התנהלות כספית בלתי
18 תקינה, התעלמות מחובת החזר הכספים כפי שנקבע בדו"ח של רואה החשבון ריאן ויוצר
19 בעיני הקורא הסביר את הרושם לפיו התובע שלח ידו בכספי ציבור ופעל באופן פסול.
20
- 21 82. כבר עתה אומר כי טענת סבתי בדבר אי החזרת הכספים אותה הוא מייחס לתובע, לא הוכחה,
22 נהפוך הוא, מהראיות הוכח כי הכספים הוחזרו כנדרש.
23
- 24 83. ראשית- התובע העיד כי שילם את החוב בהתאם לממצאי הדו"ח (עמ' 102 לפרוטוקול ש'
25 6-12) ועדותו לא נסתרה לפניי.
26
- 27 84. משנשאל סבתי בחקירתו הנגדית באם יש בדו"ח רו"ח ריאן כדי להצביע על מעשה מרמה או
28 גניבה של ראש העיר השיב בשלילה (עמ' 32 לפרוטוקול ש' 9-10).
29
- 30 85. בנוסף, בחקירתו הנגדית השיב סבתי כי טענתו בדבר אי החזרת סכום החוב הנ"ל מקורה
31 בישיבת מועצה בה נכח, שם נדרש ראש העיר להחזיר את סכום החוב הנטען (עמ' 35
32 לפרוטוקול ש' 20-31, עמ' 36 לפרוטוקול ש' 15-17).
33

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 פרוטוקול ישיבה זו לא הוגש כראיה לפניי וטענת סבתי בעניין זה הועלתה לראשונה, בחקירתו
2 הנגדית ולא מצאה מקום בכתבי הטענות ובתצהירים מטעמו.
3
- 4 86. ככל שהתקיימה ישיבת מועצת העיר בה הועלה נושא החוב שלא הוחזר, כפי שטען סבתי, כי
5 אז ניתן היה בנקל לצרף את פרוטוקול הישיבה כראיה ומשלא נעשה כן, הרי שיש להחיל את
6 החזקה בדבר אי זימון עד או צירוף מסמך, הפועלת לרעת הצד הנמנע מהבאת הראיה.
7
- 8 87. בנוסף, עדויות העדים מטעמו של סבתי, אשר על עדותם ביקש להסתמך להוכחת אמיתות
9 הטענה האמורה בפרסום השני, לא סייעו לו ולמעשה עמדו בסתירה לטענתו של סבתי ולפיה
10 התובע לא החזיר את הכספים כפי שנקבע כי היה עליו לעשות.
11
- 12 88. כנגד עדותו של התובע ולצורך הוכחת טענת "אמת דברתי" בכל הנוגע לאי החזרת החוב על
13 ידי התובע, זימן סבתי את רו"ח ריאן, מי שערך בשנת 2007 את דו"ח הבדיקה (נ/1) בגין
14 התנהלות חברת שורשים חברה קדישא ליד המועצה הדתית קריית שמונה אשר התובע שימש
15 אותה עת כמנהלה.
16
- 17 89. בחקירתו הנגדית אישר רו"ח ריאן כי חברת שורשים הייתה חייבת למועצה הדתית את סכום
18 החוב הרשום בדו"ח (עמ' 11 לפרוטוקול ש' 27-28, עמ' 12 ש' 25-26) שסכומו נכון ליום
19 31.12.06 הסתכם לסך של 187,323 ₪. יחד עם זאת, מששאל באם ידוע לו אם חברת שורשים
20 החזירה את החוב הנ"ל אם לאו, השיב בשלילה, כדלקמן:
21 **"ש: ממבט על, הדוח שלך מסתכם בזה שחברת שורשים חייבת**
22 **187,000 ₪ לערך למועצה הדתית.**
23 **ת: כן. זה ההתחשבות עם המועצה הדתית קריית שמונה.**
24 **ש: ואתה קבעת בדוח שחברת שורשים צריכה להשיב לאחר שעשו**
25 **התחשבות על שטחי קבורה, חברת שורשים חייבת 187,000. על**
26 **פי הדוח הזה אתה יכול לדעת אם היא החזירה את הכסף?**
27 **ת: לא.**
28 **ש: אתה יודע באופן כללי אם החזירה או לא את הכסף?**
29 **ת: לא. מרגע שאני מסרתי את הדוח לרשות לא היה לי קשר איתם**
30 **ולא עם המועצה הדתית.**
31 **ש: אז אתה לא יודע מה עלה בגורלם של הכספים?**
32 **ת: לא"**
33

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

(עמ' 12 לפרוטוקול ש' 31-25, עמ' 13 ש' 2-1).

91. אי ידיעתו של רו"ח ריאן מה נעשה בעקבות הדו"ח שהגיש והאם הוחזרו הכספים, אין בה כדי לסייע לטענת סבתי ולפיה לא הוחזרו הכספים ואין בה כדי לסתור את טענת התובע ולפיה הכספים הוחזרו.

92. רו"ח ריאן סיים את תפקידו עם הגשת הדו"ח, לא נדרש לעקוב אחר ההתפתחויות בעקבות הדו"ח שהוגש ואף לא עשה כן ועל כן אין לו ידיעה האם הוחזרו הכספים אם לאו.

93. עדה נוספת אותה זימן סבתי לעדות בעניין חוב חברת שורשים -רו"ח מלכיאור, העידה בתצהירה כי שימשה בזמנים הרלוונטיים להקמת חברת שורשים, כרו"ח חשבון מבקרת של המועצה הדתית קרית שמונה.

94. בסעיף 6 לתצהירה העידה רו"ח מלכיאור כי בדו"חות הכספיים של המועצה הדתית לשנים 2009 נרשם החוב של 187,323 ₪, עליו הצביע רו"ח ריאן בספרי המועצה הדתית, כאשר בסעיף 8 לתצהירה, ציינה רו"ח מלכיאור כי במועצה הדתית התקבלו במצטבר סך של 196,991 ₪, סכומים אשר יוחסו לתשלום החוב.

95. בחקירתה הנגדית השיבה רו"ח מלכיאור כי סכום החוב הנ"ל הוחזר במלואו, כדלקמן:

"ש: אני מחזיר אותך לתצהיר שלך. מר עאווני ריאן סיפר לנו על הדוח שלו ועל 187,000 ₪ שהיא תוצאה הבדיקה של הדוח. למען ההגינות אני אומר שהוא לא ידע להגיד לנו אם השיבו את הכספים או לא. ממך אנחנו לומדים שהוא השיב את הכספים. הוא השיב את הכספים במלואם?

ת: אני צריכה להיזכר (מעיינת בדוח). כן כנראה שכן.

.....

ש: זאת אומרת, אם מישהו היה בודק את הרשות היה מוצא שאותי הוא חייב 80,000 ₪ אז? אצרי שאת מצאת שה-100,000 ₪ לא נכנסו במקום הנכון.

ת: כן, ואח"כ הוא החזיר גם את – 80,000+₪.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

ש: והאם נכון לומר שהוא החזיר גם יותר מזה?

ת: אמרתי פלוס, כן, הוא החזיר כמעט 97,000 ₪.

ש: הוא החזיר מעבר למה שקבע מר עאווני בדוח שלו?

ת: כן.

(עמ' 15 לפרוטוקול ש' 8-20)

96. הנה כי כן, מעדותה של רו"ח מלכיאור, אשר זומנה על ידי סבתי, עולה ברורות, כי החוב שולם במלואו בשנת 2010 ואף שולם ביתר.

97. מהאמור לעיל עד כה, עולה כי סבתי לא הוכיח את טענת "אמת דיברתי", ביחס לפרסום השני.

98. גם טענת תום הלב אותה העלה סבתי בכלליות ביחס לביצוע הפרסומים אינה יכולה לעמוד לו וזאת כפי שאבאר להלן.

הגנת תום הלב - סעיף 15 לחוק

99. ככלל הגדרת "תום הלב" לצרכי סעיף 15 לחוק אינה קלה. לצורך הסקת תום לבו של המפרסם, פיתחה הפסיקה מבחני עזר, ובין היתר נקבע כי "ככלל ניתן להתחשב לצורך בחינת תום-הלב בהקשר זה במידת הסבירות שבפרסום, במידת אמונתו של המפרסם באמיתות הפרסום, במידת הזהירות של המפרסם בבודקו את אמיתות הפרסום" (ע"א 751/10 פלוני נ' דיין (פורסם בנבו)).

100. סעיף 16 לחוק קובע חזקה לפיה "הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג בתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו כי עשה את הפרסום בתום לב".

101. משקבעתי כי הפרסום השני בדבר אי החזר החוב לא היה אמת, הרי שבענייננו, לא פעל סבתי בהתאם להוראת סעיף 16 ב (2) לחוק וכשל במידת הזהירות הנדרשת טרם ביצוע הפרסום השני ועל כן לא יוכל לחסות תחת הגנת תום הלב.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

102. ניתן לומר כי עובר לפרסום השני לא נקט סבתי באמצעי סביר כלשהו לבדיקת אמיתות
האמור בפרסום השני.
103. עיון במכתב ששיגר ב"כ סבתי ביום 29.09.13 אל המועצה הדתית בעניין חוב חברת שורשים
ותגובת ב"כ המועצה הדתית מתאריך 01.10.13 במענה למכתב הנ"ל (נספחים ה' - ו' לסיכומי
התובעים) וכן במכתב ב"כ המועצה הדתית מיום 20.11.13 המפנה אל מכתבה של רו"ח
מלכיאור מיום 12.11.13, מלמד כי הניסיון לביצוע הבירור בעניין החוב הנטען נעשה על ידי
סבתי לאחר ביצוע שביצע את הפרסום השני ובטרם קבלת תשובות בעניין.
104. ככל שהיה סבתי פועל בזהירות הנדרשת טרם הפרסום השני ונמנע מפרסומו טרם קבלת
תשובות מהגורמים אליהם פנה מאוחר יותר, תשובות אשר מהן עלה כי החוב הוחזר, הרי
שהדעת נותנת כי היה נמנע מהפרסום השני.
105. שעה שלא עשה כן ולא פעל לבדיקת עובדות ונתונים כדבעי, אם בכלל, הרי שכפי שקבעתי, לא
קמה לסבתי הגנת תום הלב לה הוא טוען.
106. כמו כן, טענת סבתי, אשר הועלתה לראשונה בסיכומיו, ולפיה המדובר בפרסום מותר כאמור
בסעיף 13 (10) לחוק אינה יכולה לעמוד לו, שכן אין המדובר במרשם המתנהל על פי חיקוק
ויותר מכך - הפרסום השני אינו מהווה לטעמי תמצית נכונה והוגנת ובפרט שעה שמופיעה בו
קריאה לפנות בתלונה למשטרת ישראל.
107. גם טענת סבתי כפי שהועלתה בסעיף 35.3. לסיכומיו ולפיה הפרסום השני אינו מהווה לשון
הרע, הואיל והדברים פורסמו קודם לכן בכלי תקשורת אחר וכל אשר עשה היה לשתף קישור
לכתבה עיתונאית אחרת בה היה המידע הנ"ל, אינה יכולה לעמוד לזכותו.
108. סבתי לא הסתפק בקישור תמים לכתבה אחרת שפורסמה, אלא פרסם את הפרסום השני,
אשר כפי שקבעתי לעיל, מהווה כשלעצמו לשון הרע נגד התובע.
109. יתר על כן, פרסום לשון הרע שכבר נאמרה, מהווה לשון הרע ועצם העובדה כי הדיבה פורסמה
בעבר, אין בה כדי לפטור את המפרסם מאחריות לפרסום לשון הרע, אלא לכל היותר להוות
הקלה בעת גזירת הדין או פסיקת הפיצויים וזאת כקבוע בסעיף 19(1) לחוק.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

הפרסום הרביעי:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

110. הפרסום הרביעי לו טוענים התובעים נעשה בעקבות ביקור של סבתי בתאריך 08.10.13 בבית משפט השלום בקריית שמונה, מקום עבודתו של דניאל כמאבטח. לטענת התובעים, החל סבתי לצעוק ולגדף את דניאל בפני אחרים, לביישו ולהכפישו וזאת רק משום היותו בנו של ראש העיר וכדלקמן:
- "איך מעסיקים בן אדם זבל כזה בבית המשפט?**
- וכן –
- "המדינה צריכה להתבייש שאדם כזה עובד פה. הוא משתף פעולה עם עבריינים."**
111. התובעים טוענים כי הקריאות הנ"ל אל עבר דניאל במקום עבודתו, לרבות הטחת אשמה בדניאל, בדבר שיתוף פעולה עם עבריינים, בכוונה שאלו יישמעו בבית המשפט בו עבד דניאל, נועדה לפגוע בו במקום עבודתו תוך כוונה שחבריו לעבודה ישמעו את צעקות והכפשות סבתי ואלו יביאו לסיום עבודתו.
112. בנוסף, בעקבות הביקור הנ"ל פרסם הנתבע בחשבון בפייסבוק את ההודעה שלהלן:
- "סיפור מדהים עד הזוי... לתדהמתי הרבה גיליתי, כי בנו של הראיס, דניאל מלכה, זה שהיה שותף מלא בעידוד פורע חוק... עובד כמאבטחם של השופטים ושל בתי המשפט... בכוונתי לפנות בבוקר לנציבות שירות המדינה ולמנכ"ל משרד המשפטים והממונה על כוח האדם בו ולדרוש למצות עמו את הדין עד תום. לא אתן שמעודדם של פורעי חוק, זה הנותן להם רוח במפרשים והמסית אותם לאלימות, יעבוד במוסד כה רגיש ובתפקיד שכזה..."**
- (להלן: "הפרסום הרביעי")
113. התובעים טוענים כי בפרסום זה ביקש סבתי לפגוע בראש העיר דרך בנו דניאל, כאשר לטענתם, סבתי לא הסתפק בהגעה למקום עבודתו של דניאל והכפשתו שם, אלא דאג לפרסם מעשה זה לגולשי הפייסבוק.
114. הביטוי "זבל", בו נטען כי סבתי עשה שימוש כלפי דניאל, הוא ביטוי שלמרבה הצער הפך נפוץ, בשיח המקומי, עד כי נדמה שהציבור איננו מייחס עוד לאמירה שכזו משקל משמעות ועל כן ביטוי זה לא מהווה לשון הרע.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
115. ממכלול האירוע שארע ביום 08.10.13 והפרסום הרביעי שבוצע בעקבותיו, מצאתי כי והאמירות **"..הוא משתף פעולה עם עבריינים"**, **"..שותף מלא בעידוד פורע חוק"** ו- **"...מעודדם של פורעי חוק הנותן להם רוח במפרשים והמסית אותם לאלימות"** מהוות לשון הרע כנגד דניאל, שכן הקורא הסביר למד מהן, כי דניאל מעודד הפרות חוק ואלימות ואף שותף להן ויש בכך כדי להציגו באור שלילי ובפרט על רקע עיסוקו כמאבטח בבית המשפט.
116. ודוק- אין בדברים משום לשון הרע כנגד התובע מס' 1, אשר לא מצוין בשמו ומכונה "הראיס" ודברי הלשון הרע הן באירוע עצמו והן בפרסום הרביעי כווננו כלפי דניאל בלבד.
117. סבתי לא הכחיש את הפרסום הרביעי, אך טען כי מדובר בפרסום אמת ובעל עניין ציבורי, שכן לטענתו דניאל היה פעיל פוליטי במערכת הבחירות בה התמודד אביו, בזמן שהועסק כעובד מדינה- מאבטח במשמר בתי המשפט.
118. סבתי הכחיש את טענת התובעים ולפיה הגיע בכוונה למקום עבודתו של דניאל במטרה לפגוע בו. לטענתו, הגעתו אל בית המשפט הייתה לצורך הפקדת ערבות כספית, שם הבחין במקרה בדניאל אולם לא פנה אליו וכל טענות דניאל בעניין הינן שקריות.
119. בהתייחס לארוע מיום 08.10.13 הוגשו מטעם דניאל תצהיריהם של ה"ה נחמיאס ולב ומטעם סבתי הוגש תצהירו של חגי.
120. בחקירתו לפניי שב וחזר דניאל על גרסתו לאירוע (עמ' 53 לפרוטוקול ש' 4-2). עדותו עשתה בפניי רושם מהימן וגרסתו לא נסתרה בחקירתו הנגדית.
121. נחמיאס, עמיתו של דניאל לעבודה במשמר בתי המשפט, אשר היה עד למקרה חזר בעדותו על האמור בתצהירו ולפיו סבתי התפרץ בצעקות כלפי דניאל ואמר - **"איך מעסיקים בו אדם זבל כזה בבית המשפט"** ו- **"המדינה צריכה להתבייש שאדם כזה עובד פה הוא משתף פעולה עם עבריינים..."**

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

122. משנשאל נחמיאס כיצד הוא זוכר את המקרה שאירע ארבע שנים קודם לכן השיב:

1 "מעשה כזה לא רואים יותר מדי בביהמ"ש. אני כבר 6 שנים
2 בביהמ"ש, 3 שנים בתפקיד אחראי מתקנים וזאת פעם ראשונה
3 שקרה לי מקרה כזה ודבר כזה חקוק לי. אני אישית גם פניתי לאלי
4 ואמרתי לו להירגע..."

8 (עמ' 64 לפרוטוקול ש' 15-18).

10 כמו כן השיב בעניין זה בהמשך:

11 "זה היה בטון שלא משתמע לשני פנים. זה היה ברור. אני חוזר
12 שוב ואומר זה לא אירוע שקורה לנו כל יום"

14 (עמ' 65 לפרוטוקול ש' 25-26)

123. עדות נחמיאס אשר הייתה כנה ועקבית וצלחה את החקירה הנגדית וזכתה
17 לאמוני. על אף חלוף הזמן שעבר מאז האירוע ועד היום, ניכר לפניי, כי נחמיאס
18 זכר היטב את פרטי האירוע ואת אמירותיו של סבתי כלפי דניאל.

124. מנגד, בחקירתו הנגדית חזר סבתי ושלל גרסתו של דניאל לאירוע וטען כי מלבד
21 שיחת נימוסים שניהל עם המאבטחים שעמדו בכניסה לבית המשפט, לא התנהל
22 בינו לבניס לרבות עם דניאל שיח אחר. לטענתו, ראה את דניאל במעבר המוליך
23 לבית המשפט כשהוא מלווה את אחת השופטות אל תוך בית המשפט.

125. לתמיכה בעדות סבתי העיד אחיו- חגי, אשר באותו היום התלווה אליו לבית
26 המשפט. חגי העיד כי מלבד ברכת בוקר טוב לא ניהל סבתי שיחה עם דניאל.

126. מצאתי לקבל את גרסאותיהם של דניאל ונחמיאס לאירוע ולהעדיפם על
29 גרסאותיהם של סבתי ואחיו חגי אשר לא שכנעו אותי בעדותם.

127. גרסת סבתי לפיה הבחין בדניאל ביציאה מבית המשפט כשהוא מלווה את אחת
32 השופטות, לא הועלתה על ידי חגי או על ידי דניאל ונחמיאס.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 תשובותיהם של דניאל ונחמיאס לשאלות שנשאלו בחקירה הנגדית בדבר
2 האירוע היו תשובות חד משמעיות ועקביות כאשר מנגד התרשמתי כי סבתי וחגי
3 השיבו תשובות מתחמקות בניסיון להרחיק כל אשמה מהתנהלות סבתי.
4
5 129. בנוסף, אני סבורה כי העובדה שבאותו היום בחר סבתי לפרסם את הפוסט
6 הרביעי, המכוון כלפי דניאל, כמי שמעודד פורעי חוק ומועסק בבית המשפט,
7 מתיישב ומחזק את גרסת דניאל באשר לאירוע שהתרחש בבית המשפט
8 ואמירותיו של סבתי כלפיו מוקדם יותר.
9
10 130. סבתי לא הציג כל הוכחה בדבר אמיתות הפרסום. לא הוצגה בפניי ראיה בדבר
11 העסקתו של דניאל כפעיל במטה הבחירות של אביו בזמן עבודתו כמאבטח בבית
12 המשפט. טענה זו נשללה על ידי דניאל בחקירתו הנגדית (עמ' 57 לפרוטוקול ש'
13 21-24, עמ' 58 ש' 2-3). חשוב מכך- לא הוצגה על ידי סבתי בדל ראיה בדבר
14 שיתוף פעולה של דניאל עם עבריינים, עידוד מפרי חוק והסתה לאלימות.
15

הפרסום החמישי

- 16
17
18 131. פרסום נוסף לו טוענים התובעים פורסם על ידי סבתי בתאריך 15.10.13 וזאת
19 בעקבות כנס תמיכה בבחירתו של התובע לראשות העיר, כנס אליו לא הורשה להיכנס. כך
20 כתב סבתי:
21 **"רק ראש העיריה יכול להעמיד עבריינים מכים בכניסה לכנס**
22 **פוליטי...ניסים, סופם של מפעילי עבריינים ומחזקי דרכיהם,**
23 **להיות מחוץ למערכת ניהול ושלטון...אצלך, אלו רק הצהרות צפה**
24 **לחוץ, אתה לא מנהיג. גם לוועד הבית שלך לא תיבחר, כי ילדיך**
25 **אפילו לא מקשיבים לך".**
26 (להלן: "הפרסום החמישי")
27
28 132. לטענת התובע, הפרסום האמור מהווה לשון הרע כנגדו.
29
30 133. דומני כי הרישא של הפרסום החמישי- **"רק ראש העיריה יכול להעמיד עבריינים מכים**
31 **בכניסה לכנס פוליטי" וכן הסיפא ".. ילדיך אפילו לא מקשיבים לך"** מהווים לשון הרע ויש
32 בהם להשחיר את פניו של התובע המוצג בפרסום באופן עובדתי, כמי ששוכר שירותי עבריינים
33 לכנסיו הפוליטיים וכן כמי שילדיו אינם מקשיבים לו. באשר ליתר חלקי הפרסום הרי

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 שמקריאתם דומני כי הם מובנים לקורא כהבעת דעה ועל כן חוסים תחת ההגנה של סעיף 15
2 לחוק.
3
4 134. בתגובה לפרסום החמישי טען סבתי להגנתו, שמדובר בפרסום אמת ובתום לב, אותו העלה
5 לאחר שנמנעה כניסתו לכנס שאורגן לתמיכה במועמדות ראש העיר, בו גם הותקף על ידי פרץ,
6 פעיל פוליטי מטעם ראש העיר. לטענתו, בעקבות תקיפה זו פעל לספר לציבור על האלימות
7 שהפעיל ראש העיר כנגדו באמצעות פעיליו.
8
9 135. בעדותו אישר פרץ, אשר זומן לעדות מטעמו של סבתי, כי תודרך על ידי ראש העיר לא להכניס
10 את סבתי לאירוע הבחירות שהתקיים בתאריך 15.10.13 ולטענת פרץ, נמסר לו בהתייחס
11 לסבתי- "הוא פרובקטור והוא יהרוס לנו את כל הכנס הזה" (עמ' 20 לפרוטוקול ש' 11-12).
12
13 136. בעדותו אישר פרץ כי משניסה סבתי להיכנס בכוח לאירוע הוא דחף אותו, דבר שהביא
14 לנפילתו (עמ' 21 לפרוטוקול ש' 8-1). יחד עם זאת, משנשאל פרץ האם ניתנה לו הוראה על ידי
15 ראש העיר להרים יד על סבתי, השיב בשלילה (עמ' 23 לפרוטוקול ש' 24-25).
16 פרץ העיד- "אני לא עבריין ואין לי עבר פלילי. הייתי שוטר וחבלן במשטר, אני תושב העיר"
17 (עמ' 24 לפרוטוקול ש' 2-1).
18 במהלך עדותו של פרץ, הוא הופתע לשמוע לראשונה בחקירתו הנגדית, כי סבתי כינה אותו
19 עבריין ובתגובה העיד- "הוא החליט לכתוב עלי שאני עבריין ופושע, אם היה לי כח כלכלית
20 הוא היה משלם על זה והייתי תובע אותו. אני לא הייתי בסדר אבל לא קיבלתי הוראה
21 מניסים להרביץ לו זה בטוח. קיבלתי הוראה שהוא לא יכנס כדי שלא יתקלקל לנו הערב".
22 (עמ' 24 לפרוטוקול ש' 7-9).
23
24 137. מסיפור המעשה דלעיל, אין ללמוד כי התובע "העמיד" עבריינים. העובדה כי נאסרה מראש
25 כניסתו של התובע לכנס פוליטי שארגן התובע ואחד האמרגנים- פרץ, אכן מנע את כניסת
26 סבתי לכנס, אין בה כדי להוות הוכחה כי פרץ הינו עבריין.
27
28 מעדותו של פרץ אני למדה, כי ניסיונו של סבתי להיכנס בכוח לכנס, חרף הניסיון למנוע ממנו
29 לעשות כן, גרר שימוש בכח פיזי מצידו של פרץ, אשר גרם ככל הנראה לפגיעתו של סבתי. איני
30 סבורה כי יש בתקרית זו, כדי לזכות את פרץ בתואר "עבריין" וממילא על פי עדותו של פרץ
31 שזומן לעדות מטעם סבתי, הרי שפרץ כלל לא קיבל הוראה מהתובע לפגוע פיזית בסבתי.
32

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 הצגת ראש העיר כמי שמעסיק עבריינים, כפי שניסה סבתי להוכיח, לא צלחה ויש בכך משום
2 הוצאת לשון הרע שאינה חוסה תחת הגנת אמת דיברתי.
3
4 139. כך גם הקביעה בסוף הפרסום החמישי ולפיה ילדיו של התובע לא מקשיבים לו, יש בה כדי
5 לקנות הד בליבו של הקורא, כי אכן כך הדבר במציאות.
6 בדברים אלו, יש כדי להוציא דיבתו של התובע, כמי שעסק שנים רבות בתחום החינוך ומשמש
7 כראש העיר ואין לאל ידו לגרום לילדיו להקשיב לו.
8 באשר לטענה זו, כלל לא ניסה סבתי להתגונן ולהוכיח כי אמת דיבר ו/או כי עומדת לו הגנה
9 כלשהי.

הפרסום השישי:

- 11
12
13 140. עוד פרסום לו טוענים התובעים אותו העלה התובע באותו יום בו נמנעה כניסתו לכנס הנ"ל,
14 כלהלן:
15 " אני איש ליכוד אמיתי. לא כמו ניסים מלכה רודף הכסף שחזר
16 כמו עני בפתח וילד יתום אחר משפחה אומנת ועשירה. צ'רלי פרץ
17 הרחיק הפעם לכת ובשיא חוצפתו כמו אחרון העבריינים, הרים
18 עליי יד. לא אתן לאנשים כאלה לשלוט בעיר הזו. בוודאי לא לאלה
19 החייבים כמעט מיליון שקלים בגין חוב ארנונה ואשר נדחו כבר על
20 ידי החשב המלווה מלהגיע להסדר חוב הזוי ומגוחך!

(להלן: "הפרסום השישי")

- 21
22
23
24 141. לטענת התובעים, בפרסום זה מצייר סבתי את ראש העיר כרודף בצע ומדמה
25 אותו לעני המחזר אחר הפתחים ויתום המחפש משפחה עשירה שתאמצו, דברים
26 שנועדו לבזות ולהשפיל את ראש העיר ולציירו כדמות שלילית, מסכנה
27 ומתועבת.
28
29 142. בתגובה טען סבתי כי מדובר בפרסום אמת ובתום לב, שכן לטענתו עסקינן
30 בביקורת לגיטימית על איש ציבור בתקופת בחירות.
31 לטענת סבתי, כוונתו בפרסום זה הייתה שראש העיר, אשר בעבר היה חבר במפלגת המפד"ל,
32 הצטרף למפלגת הליכוד אך ורק לצורך קבלת תקציב בחירות ומימון פוליטי והביטוי "ילד
33 יתום" ו-"משפחה אומנת ועשירה" הם דימוי למצב הדברים אותו ביקש לתאר סבתי.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1
2 143. בעניין הפרסום השישי ראיתי לקבל את עמדתו של סבתי ולפיה אין הפרסום השישי מהווה
3 פרסום לשון הרע.
4
5 144. איני מקבלת את טענת התובע ולפיה תיאר את התובע בפרסום כ"רודף בצע" ו-"יתום
6 המחפש משפחה עשירה שתאמצו" במטרה לבזותו ולהשפילו.
7 יש לקרוא ולהבין את הדברים בקונטקסט בו פורסמו- ניסיון של סבתי לאבחן בינו כ"איש
8 ליכוד אמיתי" לבין התובע אשר חיזר אחרי מפלגת השלטון על מנת לקבל ממנה מימון
9 למערכת הבחירות (כך לטעמו של סבתי)
10
11 145. דומני כי ברי לקרוא הסביר כי אין לקרוא את הדברים כפשוטם וכי אין הכוונה שהתובע רודף
12 בצע, עני בפתח ויתום פשוטו כמשמעו, המחפש משפחה שתאמץ אותו.
13
14 **הפרסום השביעי:**
15
16 146. הפרסום השביעי נשוא התביעה העיקרית נעשה בתאריך 01.11.13 שעה שהתכתב התובע עם
17 חבריו בפייסבוק כלהלן:
18 **אלי סבתי: "שימו לב כיצד עיניו של ניסים מלכה עצומות. חבר'ה**
19 **הוא לא רואה אתכם ממטר!!!..."**
20 **דוד אברהם: "פני הדור כפני הכלב"**
21 **אלי סבתי: " דוד יקירי... והכלב לא נראה מי יודע מה"**
22
23 **(להלן: "הפרסום השביעי")**
24
25 147. בפרסום זו טוענים התובעים כי סבתי מרשה לעצמו ללעוג לראש העיר ולמראהו ולכנותו
26 "כלב".
27
28 148. לטענת סבתי המדובר בפרסום שהוא תגובה לחברו שציטט פתגם ידוע מתוך התלמוד - "פני
29 הדור כפני הכלב", המשמש כמטפורה ואין בו כוונה לכנות את ראש העיר "כלב", אלא הוא
30 מהווה משל לפני הדור.
31
32 149. במחלוקת אודות הפרסום השביעי, אני מקבלת את עמדתו של סבתי.
33

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

1 הפרסום השביעי אינו לועג למראהו של ראש העיר ומהווה חיווי דעה וביקורת, לפיה עיניו של
2 התובע עצומות והוא אינו רואה את צרכי הציבור. זכותו של סבתי לחשוב כך וליתן פומבי
3 לדעתו.
4

5 הביטוי "פני הדור כפני הכלב", בו נעשה שימוש על ידי מי שהתכתב עם סבתי, הינו ניב עברי
6 שמקורו במשנה במסכת סוטה פרק ט' משנה טו', העוסקת בסוף תקופת "אחרית הימים"
7 ובטרם ביאת המשיח-

8 **"בעקבות משיחא חוצפא יסגא (תרבה) ... נערים פני**
9 **זקנים ילבינו, זקנים יעמדו מפני קטנים, בן מנוול אב, בת**
10 **קמה באמה, כלה בחמותה, אויבי איש אנשי ביתו, פני**
11 **הדור כפני הכלב, הבן אינו מתבייש מאביו. ועל מה יש לנו**
12 **להשען? על אבינו שבשמים."**

13
14 על פי המשנה האמורה, מתואר מצב תרבותי ומוסרי ירוד של הדור. התנהגותו של הדור
15 מדומה להתנהגותו של כלב, המסמלת פגמים, כאשר על פי ביאורו של רש"י למשנה זו, הדור
16 משול לכלב אשר התנהגותו מתאפיינת בהעדר בושה.

17
18 ערה אני לכך, כי קיים פירוש נוסף ולפיו הביטוי "פני הדור כפני הכלב", מתייחס לראשי
19 העם-המנהיגים, אשר במקום להוביל את העם ולהציעו קדימה, הם מביטים אחורה אל
20 הציבור ומתרפסים לפניו בניסיון לרצותו וזאת בדומה לכלב הצועד לפני בעליו אולם מסובב
21 ראשו אחורנית לראות להיכן פונים בעליו.

22
23 כך או כך, אין לטעמי בשימוש בניב זה, הניתן כאמור לפירושים שונים ומהווה אמירת
24 ביקורת על הדור עצמו, משום פרסום לשון הרע כלפי התובע ואף לא באמירה "והכלב לא
25 נראה מי יודע מה" אשר נאמרה בתגובה לניב שהובא.

הפרסום השמיני:

26
27
28
29 152. פרסום שמיני לו טוענים התובעים, פרסם הנתבע בתגובה לדברי אחרים בפייסבוק, כלהלן:

30 **"משה, מה ראש העירייה הזה עשה בשביל העיר ??? אגלה לך ???**
31 **שום דבר! נאדה! אבל אתה חושב שהוא הביא לכם עבודה ממש**
32 **הביטחון. טעות בידיך. יש לו כריזמה של גבעול של בצל. עם יכולת**
33 **כזו הוא לא יכול לשכנע את עצמו."**

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

(להלן: "הפרסום השמיני")

- 1
2
3 153. התובעים טוענים כי יש בפרסום זה כדי לפגוע בכבודו של ראש העיר ובזכותו לשמור על שמו
4 הטוב. מנגד, טען סבתי כי מדובר בשיח פרטי אישי בין שני חברים כאשר אחד מביע את דעתו
5 האישית על תפקידו ותפקודו הציבורי של ראש העיר ללא כל כוונה לפגוע בו.
6
7 154. סבתי מנגד טען כי מדובר בשיח פרטי אשר הינו הבעת דעה על התנהגות התובע בתפקידו
8 הציבורי.
9
10 155. התובעים בסעיף 52 לסיכומיהם, בהתייחס לפרסום השמיני, מסכימים כי ביקורת כלפי
11 יכולותיו של התובע מס' 1 הינה מותרת ולגיטימית, אך לשיטתם הנתבע עשה זאת בביטויים
12 שיש בהם לבזות ולהשפיל את התובע.
13
14 156. נראה מסיכומי התובעים כי קצפם יצא על הביטויים "לא עשה דבר למען העיר" ו- "יש לו
15 כריזמה של גבעול של בצל".
16
17 157. הפרסום ולפיו התובע "לא עשה דבר למען העיר", מייצג את דעתו של סבתי ואף אם התובע
18 נעלב אישית מהדברים אשר לשיטתו חוטאים לאמת, הרי שהמדובר בביקורת מותרת אשר
19 אינה עולה מהווה לשון הרע.
20
21 158. באשר לביטוי "כריזמה של גבעול של בצל", אותה ייחס סבתי לתובע, הרי שלדידי לא נתקלתי
22 בביטוי זה קודם לכן וככל הנראה המדובר בביטוי מבית היוצר של סבתי אשר נועד להוות
23 סאטירה או שמא נאמר סוג של הומור.
24
25 איני יודעת בוודאות למה התכוון המשורר ואיזו כריזמה ישנה לגבעול של בצל וספק בעיניי
26 אם יש בדברים משום לשון הרע. גם אם שגיתי בהבנת הביטוי ומתוך הקשר הדברים ניתן
27 לומר, כי סבתי ביקש להצביע על העדר הכריזמה של התובע, הרי שבעניין זה, עומדת לסבתי
28 ההגנה הקבועה **סעיף 15(4)** לחוק, הקובע כי נתבע יהנה מהגנת תום הלב אם היה בפרסום
29 **"הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר
30 לעניין ציבורי, או על עופיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה
31 התנהגות."**
32

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

1 כבר נקבע כי גם ביטויים חריפים, אשר ברור כי אין הם תיאורים עובדתיים אלא דעתו של
2 הכותב על הנפגע, יהנו מהגנה זו ועל כן גם האמירה המוזרה בדבר כריזמה של גבעול של בצל,
3 חוסה תחת הגנה זו.

4
5 יתרה מכך, נראה כי שעה שעסקינן בביטוי סאטירי/הומוריסטי כדוגמת הביטוי "כריזמה של
6 גבעול של בצל", הרי שסאטירה נוקטת לשון הגזמה, אליגוריה ומטאפורות בוטות. כלומר,
7 סאטירה, בהיותה צורת ביטוי בוטה, עוקצנית ומעוררת פרובוקציה, מתאפיינת לרוב בלשון
8 מוגזמת ובמטאפורות המעוותות את המציאות עד כדי גיחוך (ת"א 62430-07 **אברהם בלילוס**
9 **ואח' נ' מוטו מזיה** בע"מ ואח') וברור כי הקורא הסביר אינו מפרש את הדברים כלשונם.

הפיצוי:

10
11
12
13 159. **סעיף 7א** לחוק קובע פסיקת פיצוי לנתבע ללא הוכחת נזק, כלהלן:

- 14 "7א. (א) הורשע אדם בעבירה לפי חוק זה, רשאי בית המשפט
15 לחייבו לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים,
16 ללא הוכחת נזק; חיוב בפיצוי לפי סעיף קטן זה, הוא כפסק דין של
17 אותו בית משפט, שניתן בתובענה אזרחית של הזכאי נגד החייב בו.
18 (ב) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, רשאי בית המשפט
19 לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים
20 חדשים, ללא הוכחת נזק.
21 (ג) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח כי לשון
22 הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע
23 לשלם לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן
24 (ב), ללא הוכחת נזק.
25 (ד) לא יקבל אדם פיצוי ללא הוכחת נזק, לפי סעיף זה, בשל
26 אותה לשון הרע, יותר מפעם אחת.
27 (ה) "....".

28
29 160. התובעים בתביעה העיקרית עותרים לפסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק וטוענים שעל
30 סבתי לפצותם בכפל הסכום הסטטוטורי הקבוע בחוק מאחר, כך לטענתם
31 הפרסומים נעשו על ידי סבתי "בכוונה לפגוע" בהם וזאת לפי **סעיף 7א(ג)** לחוק.

32
33 161. בנוסף, התובעים טוענים כי בית המשפט רשאי להכפיל את סכום הפיצוי

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

1 הסטוטורי במספר הפרסומים משום שמדובר בנזק הכולל עוגמת נפש, בושה
2 ופגיעה בתדמית אישי ציבור.
3

4 162. כפי שנקבע ברע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד נה(5) 510:

5 "הפיצוי התרופתי בגין לשון הרע נועד להשיג שלושה יעדים:
6 לעודד את רוחו (consolation) של הניזוק שנפגעה בגין לשון הרע;
7 לתקן (repair) את הנזק לשמו הטוב; למרק (to vindicate) את
8 זכותו לשם הטוב שנפגעה בגין לשון הרע (ראו גטלי, שם בעמ'
9 201). לשם השגתן של מטרות תרופתיות אלה אין להסתפק בפיצוי
10 סמלי, אך גם אין להטיל פיצויים העולים על שיעור הנזק שנגרם.
11 בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב בית המשפט, בין היתר,
12 בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל,
13 בכאב וסבל שהיו מנת חלקו ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד.
14 הבחינה היא אינדיווידואלית. אין לקבוע "תעריפים". בכל מקרה
15 יש להתחשב בטיב הפרסום, בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו
16 ובהתנהגות הצדדים.
17 התנהגותו של המזיק אף היא עשויה להשפיע על שיעור הנזק
18 והערכתו. כך, למשל, התנצלות על דברי לשון הרע עשויה להקטין
19 את הנזק שהם גרמו ובכך להשפיע על שיעור הפיצויים (ראו סעיף
20 19 לחוק)."

21
22 163. במסגרת השיקולים שיש לשקול לעניין סכום הפיצוי נקבע גם (בע"א 30/72 שמואל
23 פרידמן נ' שמואל סגל, פ"ד כז (2), 225), כי:

24 "הלכה פסוקה היא כי בית המשפט צריך להתחשב בנסיבותיו
25 המיוחדות של המקרה ולקחת בחשבון נוסף לטיב העוולה עצמה גם
26 את התנהגותו של המעוול במידה שהייתה זדונית או משולחת כל
27 רסן, את היקף ההשמצה ופירסומה, וכן את התנהגותו במשך כל
28 זמן ניהול המשפט, ולאמוד בהתאם את סכום הפיצויים."

29 164. העולה מהאמור הוא כי בהכרעה בשאלת גובה הפיצוי המגיע לנפגע יש לבחון הן את
30 טיב הפרסום כשלעצמו, הן את התנהלות המפרסם והן את הפגיעה בנפגע.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בענייננו, קבעתי כאמור כי בהתייחס לתובע מס' 1 הוכרו שלושה פרסומים-
2 הראשון, השני והחמישי כפרסומי לשון הרע, אשר יש בהם לבזות ולהשפיל את
3 התובע מס' 1, בהיותו ראש עיריית קרית שמונה, איש ציבור רבות בשנים אשר עסק
4 קודם לכן בתחום החינוך.
- 5 הפרסומים שהוכרו כלשון הרע, יש בהם כדי להטיל דופי בהתנהלותו וביושרו של התובע
6 מס' 1, המהווים חלק נכבד מ"כרטיס הביקור" שמציג נבחר ציבור בפני כלל הציבור
7 בניסיונו לזכות באמונם.
8
- 9 במהלך ניהול המשפט לא חזר בו סבתי מהדברים שייחס לתובע, לא מצא לנכון להביע
10 חרטה או למצער "להוריד את גובה הלהבות" ועמד על דעתו גם כאשר התבררו הדברים
11 לאשורם.
12
- 13 על פי התרשמותי ניצל סבתי את ניהול ההליך כקרדום לחפור בו בניסיון לנגח את התובע מס'
14 1 ולשרבב מחלוקות פוליטיות שונות הקשורות בענייני עיריית קרית שמונה, אשר לא הייתה
15 להן שייכות כלשהי להליך שנדון לפניי.
- 16 יחד עם זאת לא הוכח בפני שלפרסומים הייתה תפוצה רחבה כפי שנטען על ידי התובעים
17 ובאשר למידת החשיפה לפרסומים לא הובאו ראיות.
- 18 בהתחשב בכל האמור לעיל ובשים לב אף לכך שהפרסום השני קיבל ביטוי בכתבה שפורסמה
19 באינטרנט בעבר, מצאתי כי יש מקום לחייב את סבתי לפצות את התובע מס' 1 בגין מכלול
20 שלושת הפרסומים שהוכרו כלשון הרע נגדו, פיצוי ללא הוכחת נזק, בסך גלובאלי של 45,000
21 ₪.
- 22 באשר לפרסום כנגד דניאל (פרסום מס' 4), אשר כלל את האירוע בבית המשפט, אליו נחשפו
23 האנשים ששהו במקום לרבות חבריו של דניאל לצוות האבטחה ובנוסף כלל את פרסום מס'
24 4 והוכר על ידי כפרסום לשון הרע, אני מחייבת את סבתי לפצות את דניאל בסך של 15,000
25 ₪.
- 26 **התביעה שכנגד:**
27
- 28 בכתב התביעה שכנגד, אשר נוסח כך שחלקו הגדול זהה לחלוטין לכתב ההגנה שהוגש כנגד
29 התביעה העיקרית, טען סבתי כי הנתבעים שכנגד "שתלו" באתר הפייסבוק, "פעילי טרור",

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 כך כלשונו, (ויש להצטער על הביטוי הנ"ל) אשר משימתם הייתה לתקוף את מתנגדי ראש
2 העיר-הנתבע שכנגד מס' 1.
3
4 172. בכתב התביעה שכנגד ציין סבתי 3 פרסומים שבוצעו על ידי אזולאי, פרסום שבוצע על ידי
5 פעיל בשם נעים, אשר בגינו הגיש סבתי תביעה נגד נעים עצמו בבית משפט השלום בנצרת וכן
6 טען כי הנתבע שכנגד מס' 2 הפעיל ותדרך את אותם הפעילים כנגדו.
7
8 173. כתב התביעה שכנגד הוגש במקור גם כנגד מר אשכול שוקרון והגב' תמי צדוק, אולם הנתבעים
9 הללו נמחקו על ידי סבתי והתביעה שכנגד נותרה כנגד הנתבעים שכנגד בלבד.
10
11 174. בכתב ההגנה הכחישו הנתבעים שכנגד את הטענות נגדם וציינו כי מטה הבחירות של הנתבע
12 שכנגד מס' 1 פרסם, כי הוא שולל ומסתייג מהשמצות ופגיעות אישיות והבהיר כי אין לייחס
13 לו חלק בהתבטאויות אישיות של אנשים פרטיים והוא מגנה התנהלות זו.
14
15 175. הנתבעים שכנגד הכחישו כי היו המפעילים ו/או הכותבים ו/או המוציאים לפועל בכל הקשור
16 לתוכן האמור בכתב התביעה שכנגד.
17
18 176. לצורך שלמות התמונה, אביא להלן את הפרסומים בגינם הוגשה התביעה שכנגד ואשר לטענת
19 סבתי בוצעו בהנחיית הנתבעים שכנגד-
20
21 פרסום ראשון אשר נטען כי בוצע על ידי אזולאי:
22 **"אלי סבתי...**
23 **בקורות החיים לעיריית טבריה טענת כי לא נשלחת מעולם**
24 **להסתכלות פסיכיאטרית אלי סבתי...**
25 **במסמך הזה מראה לנו אחרת!!!**
26 **אלי סבתי הנה התשובה**
27 **לשקרים שאתה מפזר**
28 **המתלוננת, הופנה על ידי השוטר רס"ב גבי אלמלם לבדיקה**
29 **פסיכיאטרית בהסתמך על דברי המתלוננת בתלונתה בלבד (ת/5)**
30 **"**
31
32 פרסום שני אשר נטען כי בוצע על ידי אזולאי:
33 **" מיכל ממון היקרה...**

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

1 יש לך בבית שלושה ילדים בעל מדהים, לפני שאת הורסת לעצמך
2 את החיים בשביל הדבר הזה שנקרא העברייני אלי סבתי תחשבי
3 טוב על היקרים שלך..
4 הקיר שלי יכול לשמש לדוגמא הטובה ביותר ולך אלי סבתי..
5 תפסיק להרוס משפחות, תניח לאישה הזו, אל תהרוס לה את
6 החיים"

פרסום שלישי אשר נטען כי בוצע על ידי אזולאי:

9 " ושוב אלי סבתי לכותרות...
10 מי שחושב שהאלימות היא משהו חולף כנראה שטעה ובענק...
11 אלי סבתי... אתה עיתונאי קטנטן עם לשון חלקה שגורר את חייו
12 בתסכול, ולא מפסיק להשתלח בכל מה שזז!!!
13 חוץ "מלא תרצח" (אין לדעת) עברת על כל עשרת הדברות!!!

הפרסום שיוחס לנעים:

16 "אלי סבתי הוא "מכה נשים, משתמש בהירואין, מטריד נערות בנות 17, עברייני מס
17 ואלכוהוליסט."

19 אין ספק כי הפרסומים שצוטטו לעיל מהווים לשון הרע נגד סבתי. ברם, נותר לברר האם
20 הנתבעים שכנגד עומדים מאחורי הפרסומים ואחראים להם, כטענת סבתי.

22 בסיכומים מטעם התובע שכנגד, יוחדו 15 שורות בלבד לתביעה שכנגד (סעיף 6 לסיכומים).
23 הטענה המרכזית העולה בסיכומי התובע שכנגד, היא כי דין התביעה שכנגד להתקבל וזאת מן
24 הטעם לפיו התעלמו הנתבעים שכנגד מהמיוחס להם בכתב התביעה שכנגד ולא הגישו תצהירי
25 עדות ראשית אשר יתמכו בכתב ההגנה מטעמם. לפיכך טוען התובע שכנגד, כי עסקינן
26 בהודאת בעל דין בכל הנוגע לתביעה שכנגד ועל כן יש לקבל את התביעה שכנגד במלואה.

28 אין בידי לקבל טענה זו של התובע שכנגד ואני דוחה אותה. 177.

29 הסנקציה בגין אי הגשת תצהיר עדות ראשית הקבועה בתקנה 168(ב) לתקנות סדר הדין
30 האזרחי, התשמ"ד-1984 אינה מחיקת כתב הטענות של בעל הדין, או מתן פסק דין נגדו, אלא
31 מניעת אותו בעל דין מהבאת עד מטעמו.

32 ר' דברי כב' השופט צבי זילברטל בבר"ע (י-ם) 3374/07 אייל יעקב שמעון נ' בנק המזרחי
33 המאוחד בע"מ (פורסם בנבו):

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

"הסנקציה על אי הגשת תצהירי עדות ראשית מטעם נתבע אינה מתן פסק דין לאלתר על-פי כתב התביעה, אלא מניעת הנתבע מהבאת עד מטעמו (תקנה 168(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984). במצב כזה, עדיין זכאי הנתבע, גם אם לא יותר לו להביא עדים מטעמו, לחקור את עדי התובע ולטעון לכך שגירסת התובע לא הוכחה. מכל מקום, אי הגשת תצהירי עדות ראשית מטעם נתבע אינה גוררת אחריה, מניה וביה, מתן פסק דין על-פי כתב התביעה."

ר' גם דברי כב' השופטת נאור ברע"א 4133/05, בש"א 10730/05 יחזקאל נחמיה נ' אתרים בחוף תל אביב חברה לפיתוח תיירות בע"מ [פורסם בנבו, 3.5.07], פסקה 4.

אי הגשת תצהירים בתביעה שכנגד אין משמעותה הודעת בעל דין, שהרי הנתבעים שכנגד הכחישו בכתב הגנתם את הטענות כנגדם ועל כן עלי לבחון האם הוכיח התובע שכנגד את תביעתו.

178. בטרם אדרש לבחינת הראיות בתביעה שכנגד והגם שהצדדים בסיכומיהם לא עמדו על נקודה זו, אפנה לבחון את המקור החוקי מכוחו ניתן להטיל אחריות על הנתבעים שכנגד בגין פרסומי לשון הרע, אשר אין חולק כי לא בוצעו בפועל על ידם ועל פי הנטען היו רק הגורם "המפעיל" ו/או המשדל של אותם צדדים שלישיים.

179. סעיף 12 לפקודת הנזיקין שכותרתו אחריות של משתף ומשדל קובע כי:

"לעניין פקודה זו, המשתף עצמו, מסייע, מיעץ או מפתח למעשה או למחדל, שנעשו או שעומדים להיעשות על ידי זולתו, או מצווה, מרשה או מאשר אותם, יהא חב עליהם."

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

1 על ההיגיון העומד מאחורי הוראת סעיף 12 עמד כב' הנשיא בדימוס השופט פרופ אהרון ברק
2 בספרו "אחריות למעשה הזולת" בספר דיני הנזיקין – תורת הנזיקין הכללית:

3
4 "ההצדקה לאחריות בסוג המקרים האחרון היא בכך
5 שפלוני, שביצע בעצמו עוולה, עשה זאת כידו הארוכה של
6 אלמוני; ועל כן רואה המשפט גם באלמוני כמבצע נוסף של
7 העוולה... כמו כן ניתן להצדיק את אחריותו של אדם שנתן
8 עזרה לביצוע מעשה נזיקין או יעץ לבצעו" (עמ' 436).

9
10 בע"א 99/6871 רינת נ' רום, (פורסם בנבו) נקבע כי :

11
12 "על מנת שתקום אחריותו של פלוני מכוח הוראת סעיף 12 לפקודה,
13 צריך שיתמלאו תנאים מספר. נדרש כי תרומתו או השתתפותו של
14 פלוני תהיינה בביצוע מעשה של עוולה ולא בביצוע בלתי נאות של
15 מעשה מותר.....האחריות במסגרת סעיף 12 דורשת יסוד נפשי של
16 מודעות לצורך הטלתה ר' ע"א 89/407 צוק אור בע"מ נ' קאר
17 סקיריטי בע"מ מכוח הוראת סעיף 12 לפקודה, נדרש כאמור כי
18 תתקיים אצל מי שמשתף עצמו במעשה העוולה של הזולת כוונה,
19 או למצער מודעות, לגבי מעשה זה".
20 דרישה נוספת שנוזכרה בספרות לתחולתו של סעיף 12 לפקודה היא
21 קיומו של קשר סיבתי "בין הוראת השולח לבין העוולה
22 שבוצעה" (א' ברק אחריות שילוחית בדיני נזיקין, עמ' 116).

23
24 180. לאחר ששמעתי את העדויות לפניי ושבתי ועיינתי בפרוטוקול ובסיכומי הצדדים הגעתי לכלל
25 דעה כי דין התביעה שכנגד להידחות בהעדר הוכחה כפי שאבאר להלן.

26
27 181. מטעם סבתי זומן לעדות אזולאי אשר פרסם את שלושת הפרסומים הראשונים נשוא כתב
28 התביעה שכנגד.

29
30 182. בעדותו, שלל אזולאי מכל וכל את הטענה כי הפרסומים האמורים בוצעו על פי הנחיית
31 הנתבעים שכנגד-

32 "ש: מי ביקש ממשך לכתוב נגד אלי סבתי

33 ת: אף אחד מעולם

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

ש: מי ביקש ממך לכתוב נגד אחרים

ת: מעולם, אף אחד. הכל נעשה ונכתב מאהבת העיר"

(עמ' 95 לפרוטוקול ש' 31 עמ' 96 ש' 1-3)

183. משנשאל אזולאי ישירות האם פעל בשליחות הנתבע שכנגד מס' 1, השיב אזולאי ברחל בתך הקטנה- "לגמרי לא" ואף שלל פנייה כלשהי מאת הנתבע מס' 1 אליו (עמ' 97 לפרוטוקול ש' 11-22).

184. עולה מהאמור כי מעדותו של אזולאי לא הוכחה מעורבות כלשהי של מי מהנתבעים שכנגד בפרסומים שפורסמו על ידו אודות סבתי.

185. לא זו בלבד, מעדותו בפניי עולה כי אזולאי אישית נתבע בעבר על ידי סבתי בגין פרסומים אלו (עמ' 95 לפרוטוקול ש' 16-25).

186. קורן, עדה נוספת מטעם סבתי, מי שהייתה פעילה במטה הבחירות של מתמודד בשם יורם מלכה, העידה בסעיף 6 לתצהירה, כי תומכי ראש העיר, אזולאי, אביב ונעים נהגו להשמיץ את המתמודדים האחרים ותומכיהם, בקללות, הכפשות ועלילות שווא.

187. דא עקא, קורן לא הצהירה על ידיעה אישית אודות הפעלתם של אותם פעילים על ידי הנתבעים שכנגד וכן לא הצהירה על ידיעתה כי הללו גרמו לאותם פעילים לפרסם את הפרסומים נשוא התביעה שכנגד.

188. חרף זאת בהחלטתי בעניין זימון העדים מטעם התובע שכנגד, קבעתי כי לא אחסום דרכו של התובע שכנגד ואישרתי את בקשת זימונה של קורן לעדות.

189. גם בעדותה לפניי, לא ידעה קורן לשפוך אור מכלי ראשון על טענות סבתי ולפיהם הנתבעים שכנגד הפעילו באופן אישי את הפעילים השונים ברשת הפייסבוק וגרמו להם לפרסם את הפרסומים נשוא דיוננו.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בעדותה טענה קורן: 190.
- 2 **"הם היו פעילים בפייסבוק לא מטעם עצמם, כמו שאני**
- 3 **הייתי פעילה כתומכת של יורם מלול, הם היו פעילים**
- 4 **בפייסבוק כתומכים של ניסים מלכה" (עמ' 45 לפרוטוקול**
- 5 **ש' 23-24)**
- 6
- 7 191. משנשאלה קורן הכיצד היא יודעת שאותם הפעילים אשר פרסמו את הפרסומים לא עשו זאת
- 8 על דעת עצמם השיבה:
- 9 **"כשיש איזושהי רמה של שיח שאנשים משתמשים בו**
- 10 **בכתיבה, בדיבור ובוא נאמר שמהיכרות שלי איתם זה לא**
- 11 **רמת שיח שלהם, פרט לכמה פוסטים שכן התאימו לרמת**
- 12 **השיח שלהם" (עמ' 46 לפרוטוקול ש' 3-4)**
- 13
- 14 192. על פי השערתה של קורן, השפה בה נכתבו הפרסומים אינה מאפיינת את הכותבים ועל כן
- 15 לטעמה הפרסומים הוכתבו לאותם פעילים על ידי מאן דהוא.
- 16
- 17 193. עדותה של קורן הינה התרשמותה הסובייקטיבית, אשר על בסיסה העריכה, כי הפרסומים
- 18 לא היו פרי עטם של הפעילים אלא ככל הנראה הוכתבו להם.
- 19
- 20 194. לא ניתן לקבוע ממצא כלשהו על בסיס התרשמותה האישית של קורן, התרשמות אשר לא
- 21 נתמכה בראיה כלשהי.
- 22
- 23 195. גם אם צודקת, קורן בהתרשמותה וכאמור לא קבעתי כן, הרי שלא הוכח כי הנתבעים שכנגד
- 24 הם אלו שעמדו מאחורי הניסוח של הפרסומים האמורים.
- 25
- 26 196. כמו כן, עדותו של התובע שכנגד עצמו, לא היה בה כדי לבסס את הטענה כי הנתבעים שכנגד
- 27 היו האחראים לפרסומים נגדו.
- 28
- 29 197. עדותו של הנתבע שכנגד, אשר התאפיינה באמירות נחרצות ולפיהן הנתבעים שכנגד אחראים
- 30 לפרסום, התבססה בסופו של דבר על הלוגיקה האישית של הנתבע שכנגד כפי שהעיד-
- 31 **"... אני שואל שאלה, אם אז היה לראש עירייה יכולת לעצור את**
- 32 **אותם אנשים לכתוב כי הוא עצר אותם לכמה ימים, אז הלוגיקה**
- 33 **הפשוטה אומרת שאם כתבתי פוסט ענייני ואחרי שנייה אותם**

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

- 1 **אנשים חזרו לכתוב, זאת אומרת שהם קיבלו אישור לכתוב מאותו**
2 **בן אדם שהרגיע אותם, ראש העירייה" (עמ' 29 לפרוטוקול ש' 3-6)**
3
4 198. מעדותו של סבתי עלה כי לסבתי אין ידיעה אישית באשר לזהות העומדים מאחורי
5 הפרסומים. התרשמותו, דעותיו ומסקנותיו של סבתי הינן בבחינת "עדות סברה" ואין בהם
6 כדי להוכיח כי הנתבעים שכנגד גרמו לפעילים אזולאי ונעים לפרסם את הפרסומים
7 האמורים ואין בידי לקבוע ממצאים על פי עדות סבתי, אשר נסתרה בראי עדותו של
8 אזולאי-העד מטעמו וכן בראי עדותם של הנתבעים שכנגד ועדיהם.
9
10 199. גם העדים אביב ואדר מטעם סבתי לא הועילו להוכחת התביעה שכנגד ולא היה
11 בעדויותיהם לתרום דבר לתביעתו של סבתי.
12
13 200. שוקרון, מנכ"ל עיריית קריית שמונה, שזומן מטעם הנתבעים שכנגד נשאל בעניין זה והשיב:
14 **"ש: אתה מכיר אנשים שהרב ניסים מלכה ביקש להפעיל אותם שהוא פניה**
15 **אליהם? שאמר להם תכתבו, תתקפו או התנהלות כזו? אתה הייתה ראש**
16 **המטה.**
17 **ת: אני לא מכיר אמירות כאלו"**
18 (עמ' 75 לפרוטוקול ש' 15-17)
19
20 201. כן העיד אשכול בעניין זה **"אני גם מכיר את הטענה העיקרית של עו"ד ביטון שאני**
21 **הפעלתי ואמרתי לאנשים מה לכתוב. גם פה אני חושב שזאת טענה שאין לה שחר" (עמ'**
22 **75 לפרוטוקול ש' 12-14).**
23
24 202. עדותו שוקרון עשתה רושם אמין לפניי. במהלך חקירתו הנגדית נשאל שוקרון שאלות רבות
25 אשר כלל אינן קשורות לעניינה של התביעה שכנגד וזאת בניסיון לערער על אמינותו. שוקרון
26 השיב באופן שקול ומדוד וניכר בפניי כי עדותו הייתה כנה.
27
28 203. עוד אציין כי גם מחקירתם הנגדית של הנתבעים שכנגד עצמם, לא הוכח כי הם האחראים
29 לפרסומים נשוא התביעה שכנגד ו/או כי הם ארגנו פעילים אשר יכתבו בגנותו של סבתי.
30
31 204. פועל יוצא של הדברים, הינו כי סבתי לא עמד בנטל להוכחת הטענות בתביעה שכנגד ועל כן
32 דינה להידחות וכך אני מורה.
33

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 10318-04-14 מלכה ואח' נ' סבתי
ת"א 26104-12-14 סבתי נ' מלכה ואח'

תיק חיצוני:

סוף דבר :

התביעה העיקרית התקבלה בחלקה והנני מחייבת את סבתי לשלם לתובע מס' 1 סך של 45,000 ₪
וכן לשלם לתובע מס' 2 סך של 15,000 ₪.

בנוסף יישא סבתי בהוצאות התובעים בסך 3,500 ₪ וכן בשכ"ט באי כוחם של התובעים בסך כולל
של 14,000 ₪

התביעה שכנגד נדחת והנני מחייבת את סבתי לשאת בשכ"ט ב"כ הנתבעים שכנגד בסך 6,000 ₪.

הסכומים שנפסקו ישולמו תוך 30 ימים מהיום שאם לא כן יישאו הפרשי הצמדה וריבית החל
מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

ניתן היום, ז' חשוון תשע"ט, 16 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.

אפרת הלר, שופטת